



GÖTEBORGS
UNIVERSITET

STUDENTROLLEN I HÖGRE UTBILDNING: VARIFRÅN OCH VARTHÄN?

ROGER SÄLJÖ

The Linnaeus Centre for Research on
Learning, Interaction and Mediated
Communication in Contemporary Society
(LinCS) (www.lincs.gu.se)

and

The University of Gothenburg Learning and
Media Technology Studio – LETStudio
(www.letstudio.gu.se)



LinCS - The Linnaeus Centre for Research on Learning, Interaction, and Mediated Communication in Contemporary Society

- Multidisciplinary groups doing research on learning, interaction and development (seniors, juniors, Ph D students) in various settings:
 - Visualization and imaging technologies in health care (radiology, tomography, PET-scanning etc.)
 - Transformation of work (heavy industry, IT-industry)
 - Virtual learning environments (virtual labs, Web-microscopes etc.)
 - Storage and access of information (organization of databases, libraries, user perspectives etc.)
 - Computers/digital technology and schooling/classroom practices (mathematics, language learning, simulations etc.)
 - Literacy, numeracy and 'information skills' for citizenship in contemporary society



GÖTEBORGS
UNIVERSITET

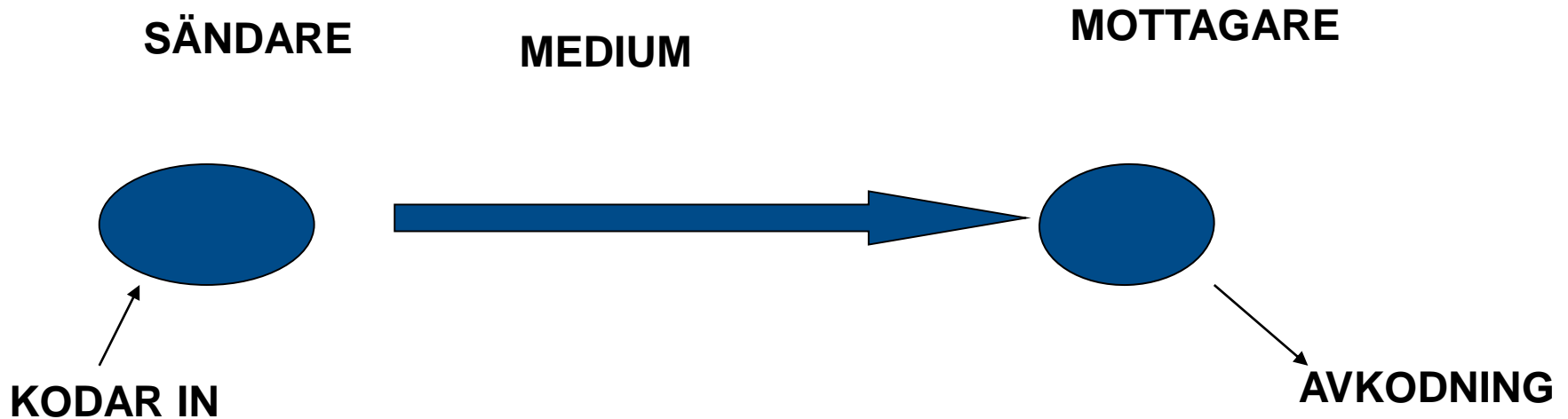
Roller som lärare och elev



Konsekvenser av införandet av skolan

- Aktiviteten att *studera* uppfanns
- Vi fick roller och aktiviteter som:
 - Lärare
 - Elev
 - Prov
 - Ämnen
 - Lektioner
 - Aga
 -

Överföringsmetaforen



Överföringsmetaforen

- Inläring, lära in och lära ut
- Kunskapsinhämtande
- Kunskapsöverföring
- Lagra kunskap
- Kunskapsförråd
-

Till denna överföringsmodell kopplades sedan

- Institutionella bedömningsinstrument för att värdera utbildning:
 - Test
 - Betyg
 - Andra bedömningar

- som i allt väsentligt bygger på bilden av kunskap som något som finns hos *individen* och *som redovisas genom skriftliga prov*



GÖTEBORGS
UNIVERSITET



Ett utbildningssystem utvecklas genom

- A) *yttre tryck* i form av politiska beslut, teknologikutveckling, ändrade omvärldsbetingelser
- B) *inre tryck* i form av interna diskussioner och avgöranden om hur man ska utvecklas och hantera omvärldsförändringar och signaler utifrån, pedagogiska ideal

Före-läsning



Universiteten/högere utbildning erbjöd en annorlunda miljö för lärande

- Inte längre enbart återgivning av auktoritetens (religiösa) budskap, utan större inslag av *kritiskt tänkande, analys och begreppsbildning*
- *Seminariet* som kunskapsbildningens kärna
- Och var i allt väsentligt en institution för eliter

Utmaningar i går och i dag

- Breddutbildning
- Kunskapsexplosion (icke = informationsexplosion)
- Globalisering
- Digitalisering och medieutveckling
- Förväntningar om tätare koppling mellan vad man lär i utbildningsmiljöer och vad man använder i sitt yrkesliv (och som medborgare)
- Breddad rekrytering (diversifierade grupper, andra behov)
- Hur kan man utveckla miljöer för lärande under dessa omständigheter?
- En annorlunda studentroll

De senaste decenniernas tilltro till

- ... modularisering av undervisning i kurser, kursmoment
- ... formulering av learning objectives/outcomes, som om lärande kan prediceras
- ... mer varierade former för utbildning/undervisning (off-campus, e-lärande mm)

Digitaliseringen framtvingar en gradvis förflyttning från

- idén om kunskap som något som *överförs*
- ... till insikten om att kunskap som något man *deltar i, formas av och bidrar till i gemenskaper*



GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Digitaliseringens insteg







GÖTEBORGS
UNIVERSITET

En ny medieekologi



Lärande i en digitaliserad värld

- Analytiska, meta-kommunikativa förmågor (organisera, modellera, ta ställning, *lära sig lära, vara intresserad av att lära*)
- Vi lär alltmer från det 'komplexa' till det 'enkla'. Vi använder alltmer resurser som är "blackboxed"
- Tekniken ger oss nya "access points" (Giddens, 2002) till erfarenheter och kunskaper
- Lärande blir förmågan att transformera information och kunskap så att den blir relevant för lokala syften, lärande ligger i det *performativa, i deltagande och design* (och inte enbart återgivning)

Erfarenheter som studenter bör göra i större utsträckning än i dag

- Stödja andras lärande (bli tutors för nybörjare efter 3-4 terminers egna studier)
- Lära sig formulera viktiga och intressanta problem/frågor inom sina fält
- Möta och delta i forskning och forskningsliknande aktiviteter, få en bild av att kunskap är aldrig färdig. Det man behöver lära sig är hur man *utvecklar* kunskaper och vad som skiljer kunskap från icke-kunskap

Erfarenheter som studenter bör göra i större utsträckning än i dag

- Formulera examinationsuppgifter och bedöma andras prestationer
- Utveckla sina färdigheter att skriva och presentera för andra, att kommunicera sina kunskaper inför olika auditorier
- Att utveckla en tydlig studentidentitet från nybörjare till företrädare för en profession/ämne. Känna stigande förväntningar på egen förmåga och förmåga att samarbeta med andra (inom och utom den egna professionen)
- Känna att kunskaper är ett ”oändligt äventyr” (Liedman, 2001)

The tutorial tradition



Tack för uppmärksamheten!

Mer på: www.lincs.gu.se